

ΑΓΓΕΛΟΥ Π. ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ὁ δυϊκὸς ἐλάοιν τοῦ Παρνησίου ὀβελού

Στὴν ἐπιγραφή¹ τοῦ Παρνησίου ὀβελού Βαρνεσίου Αἰσιμίδας ἀνέθεκ' ἐλάοιν ἢ γενικὴ τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ πρέπει νὰ ἐρμηνευθῆ² ὡς ἀφαιρετικὴ γενικὴ, βλ. Ἀχ. Τζαριτζάνου, *Συντακτικὸν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης διὰ τὰς ἀνωτέρας τάξεις τῶν Γυμνασίων*, Ἀθήναι 1961 (ἀνατ. 1967), 23. Ἡ πώση ἐμφανίζεται σὲ πολλὰς ἀναθηματικὰς ἐπιγραφὰς τῶν ἀρχαϊκῶν καὶ κλασσικῶν χρόνων. Τὴν συντακτικὴν τῆς θέσης ὑποδεικνύουν τὰ παρατιθέμενα κατωτέρω ὀλίγα παραδείγματα:

Lazzarini³ 957: Θεβαῖοι τῶν *ἡυετίων*. 959: Διὶ *Ῥεγῖνοι* Λοκρῶν. 962: Διὶ *Ὀλυμπίοι* Μεσσήνιοι Λοκρῶν. βλ. ἀκόμη τοὺς ἀρ. 960, 961, 963, 964, 967, 991, 993-995 καὶ τὴν πληρέστερη μορφή ἀναθέσεως, ὅπου ἀναγράφεται καὶ ἡ λ. δεκάτην, Lazzarini 965, 970-972.

Τὴν σημασίαν τῆς γενικῆς (ἀφαιρετικῆς) καθιστοῦν σαφῆ ἀναθηματικὰς ἐπιγραφὰς τοῦ αὐτοῦ εἴδους, ὅπου ἡ προέλευσις δηλοῦται ἐμπροθέτως, διὰ τῆς ἀπό+γενικῆς, βλ. Lazzarini 973: Ἀθηνᾶιοι ἀπὸ Λακεδαιμ[ον]ίου ἐκ [Πύ]λο. (βλ. ἐπίσης τοὺς ἀρ. 974-988).

Χαρακτηριστικὴ, διότι ἀφορᾷ σὲ ἰδιώτη, εἶναι ἡ Ἀττικὴ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή IG I³ 800:

⁵ τὰθηναία | δεκάτην | χοριόω | Ἀθμονόθεν |¹ Χαιρεδέμο Φιλέα.

Ὅσον ἀφορᾷ στὴν ἐπιγραφή τοῦ ὀβελού,⁴ ἐπειδὴ τὸ ἀντικείμενον εἶναι ἐλλιπὲς καὶ στὰ δύο ἄκρα, θὰ μπορούσε νὰ εἰπῆ κανεὶς, ἐὰν παρέβλεπε τὸ κενὸν μετὰ τὸ Ν τοῦ ἐλάοιν (πρβλ. παρομοίαν ἐκτάσεως κενὰ προηγουμένως), ὅτι τὸ κείμενον συνεχιζόταν καὶ νὰ συμπληρώσῃ δεκάταν. Τότε, τὸ πιθανώτερον εἶναι ὅτι ὁ Αἰσιμίδας εἶχε ἀναθέσει δέσμη ὀβελῶν.

1. Μ. Πετράκη – Ἀ. Π. Ματθαίου, Ἐνεπιγραφὸς σιδηρὸς ὀβελὸς ἐκ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Διὸς Παρνησίου, *Γραμματεῖον* 13 (2024) 65-68.

2. Τὸ ἔναυσμα τῆς συντάξεως τοῦ σημειώματος ὑπῆρξε παροξυντικὸ ἐρώτημα τῆς Βούλας Μπαρδάνη.

3. M.-L. Lazzarini, *Le formule delle dediche votive nella Grecia arcaica*, Roma 1976.

4. Βεβαίως ὁ ὀβελὸς ὡς ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς εἶναι ἀναθηματικὸς, ἀλλὰ τὸ μέγεθός του (οἱ διαστάσεις) ἀκεραῖον καὶ οἱ προεξοχῆς «στηρίξεως» δηλ. ὁ *κόφτης*, ὑποδεικνύουν ὅτι ἦταν χρηστικὸ σκεῦος ἢ πιστὸ ἀντίγραφό του.